



เทศบาลตำบลบางโขมด อำเภอบ้านหมอ
จังหวัดสระบุรี 18130

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

แนะนำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น



ที่อยู่ : 123 หมู่ 7 ตำบลบางโขมด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
โทรศัพท์ : 036-202423
โทรสาร : 036-202427 ต่อ 102



ยินดีต้อนรับสู่ ตำบลบางโหนด

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

“บางโหนด” น่าจะเป็นคำที่พวกขอมเรียกที่ตั้งตำบลนี้ “บางโหนด” แยกออกเป็น ๒ พยางค์ คือ “บาง” หมายถึงที่ลุ่มน้ำขังตลอดปี “โหนด” เป็นภาษามอญ และเขมร แปลว่า สีดำน้ , ภูตผี ปีศาจที่ดุร้าย เมื่อรวมความเข้าด้วยกันหมายถึง ที่ราบลุ่มสีดำ และข้อความในหนังสือดังกล่าวตอนหนึ่งอ้างไว้ว่า แล้วมาที่บางโหนดทางขึ้นพระพุทธบาท ซึ่งน่าจะเป็นบริเวณคูเมืองเก่าในปัจจุบัน เพราะบริเวณนี้เคยมีคนไปขุดค้นได้วัตถุโบราณหลายชิ้น อาทิ รูปนัยทวารบาล , รูปพระโพธิสัตว์ ซึ่งทำด้วยศิลาแลง ซึ่งวัตถุที่สร้างด้วยศิลาแลงจะมีเฉพาะสมัยของเท่านั้น

เทศบาลตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า ทต. “ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีพื้นที่เท่ากับตำบลแต่ละตำบล จัดตั้งมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนราษฎรไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล เขต เทศบาลตำบล แทนรัฐบาลกลาง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของ เทศบาลตำบล เอง ซึ่งเทศบาลตำบลบางโหนดได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ที่ทำการเดิมของเทศบาลตำบลบางโหนด ได้ใช้สถานที่ของบริเวณวัดสุนทรเทพมุนี เป็นที่ทำการชั่วคราว ซึ่งปัจจุบัน เทศบาลตำบลบางโหนด ได้มีที่ทำการแล้ว ตั้งอยู่ที่ ๑๒๓ หมู่ ๗ ตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี โดยที่ทำการปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเทศบาลเอง

๑.๒ ลักษณะที่ตั้ง/อาณาเขตและเขตการปกครอง

ที่ตั้ง

ตำบลบางโหนดอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านหมอไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะทางประมาณ ๒.๘ กิโลเมตร ทิศใต้ ติดต่อกับ จ.พระนครศรีอยุธยา ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบ้านครัว อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านหมอ อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี และอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดสระบุรี

ภูมิประเทศ

สภาพทางกายภาพเป็นที่ราบลุ่มและมีคลองชลประทานไหลผ่าน พื้นที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีแหล่งน้ำเพียงพอเหมาะแก่การทำนา ซึ่งอาจมีปัญหาขาดน้ำบ้างในช่วงฤดูแล้งที่ชลประทานหยุดการจ่ายน้ำในช่วงของฤดูทำนาข้าว การคมนาคมสะดวก ราษฎรทุกครัวเรือนมีน้ำสะอาดอุปโภคและบริโภคตลอดปี โดยส่วนใหญ่ใช้น้ำประปาในหมู่บ้านและการประปาส่วนภูมิภาค

การเดินทาง

เส้นทางเข้าสู่หมู่บ้าน ตำบล โดยทางรถยนต์ ๒ ทาง เป็นถนนลาดยาง และถนนคอนกรีต

สถานที่

๑. วัดธรรมเสนา
๒. วัดสารภี
๓. วัดสุนทรเทพมณี (สะพานช้าง)
๔. ศูนย์พัฒนาอาชีพ ๑ แห่ง
๕. โรงเรียน ๓ แห่ง
๖. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ๑ แห่ง
๗. เทศบาลตำบล ๑ แห่ง

๑.๓ สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

สภาพเศรษฐกิจ

อาชีพ

อาชีพของประชาชนในเขตเทศบาลแยกได้ดังนี้

- เกษตรกรรม
- ค้าขาย
- รับจ้าง
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาล

- | | | |
|------------------------|---|------|
| - โรงงานอุตสาหกรรม | ๓ | แห่ง |
| - ปิมน้ำมันและก๊าซ | ๖ | แห่ง |
| - โรงแรม/โรงแรมมาตรฐาน | ๕ | แห่ง |
| - โรงสี | ๒ | แห่ง |

สภาพสังคม

การศึกษา

- | | | | | |
|-----------------------------------|---|------|------|--|
| - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก | ๑ | แห่ง | คือ | (๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางโหมด |
| - โรงเรียนประถมศึกษา | ๒ | แห่ง | คือ | (๑) โรงเรียนวัดสุนทรเทพมณี
(๒) โรงเรียนวัดสารภี |
| - โรงเรียนอาชีวศึกษา | - | แห่ง | | |
| - โรงเรียน/สถาบันชั้นสูง | - | แห่ง | | |
| - บอร์ดประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน | | ๑๑ | แห่ง | |

สถาบันและองค์กรของศาสนา

- | | | | | |
|-----------------|---|------|-----|---|
| - วัด/สำนักสงฆ์ | ๓ | แห่ง | คือ | (๑) วัดสุนทรเทพมณี
(๒) วัดสารภี
(๓) วัดธรรมเสนา |
| - มัสยิด | ๑ | แห่ง | | |
| - ศาลเจ้า | - | แห่ง | | |
| - โบสถ์ | - | แห่ง | | |

การสาธารณสุข

- | | | |
|--------------------------------------|---|------|
| - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางโหนด | ๑ | แห่ง |
| - สถานพยาบาล | - | แห่ง |
| - ร้านขายยาแผนปัจจุบัน | ๒ | แห่ง |

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- | | | |
|-----------------|---|------|
| - ศูนย์ อปพร. | ๑ | แห่ง |
| - สถานีตำรวจ | ๒ | แห่ง |
| - สถานีดับเพลิง | ๑ | แห่ง |

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

- ถนนลาดยาง

การโทรคมนาคม

- | | | |
|--------------------------|----|------|
| - ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข | - | แห่ง |
| - หอกระจายข่าว | ๓๖ | แห่ง |

การไฟฟ้า

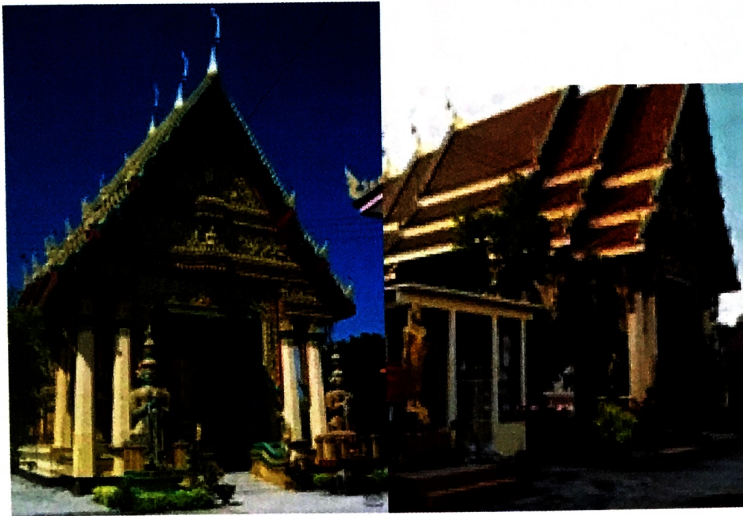
- | | | |
|---|-------|-----------|
| - มีไฟฟ้าใช้หมู่บ้าน ประชากรที่ใช้ไฟฟ้า | ๒,๐๐๕ | ครัวเรือน |
|---|-------|-----------|

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- | | | |
|--------------|---|------------------------------|
| - คลอง/ลำน้ำ | ๑ | แห่ง (ลำน้ำชยันนาท - ป่าสัก) |
|--------------|---|------------------------------|

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและกลุ่มอาชีพ
เทศบาลตำบลบางโขมด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ชื่อของภูมิปัญญา	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน
1	นายทองสุข อ่อนละมัย	38 ม.4 ต.บางโขมด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี	ปราชญ์ชุมชน , หมอดิน	ด้านเกษตรกรรม
2	นางปราณี ยิ่งแหลม	43/1 ม.5 ต.บางโขมด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี	กลุ่มกะหรี่ปั๊ปปูเนีย	ด้านอาหาร
3	นางสมนึก เจริญสุข	169/9 ม.5 ต.บางโขมด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี	กลุ่มขนมไทย	ด้านอาหาร
4	นายรุจิสรรค์ สิงห์เถื่อน	26/1 ม.10 ต.บางโขมด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี	ยาแผนโบราณ	ด้านการแพทย์แผนไทย
5	นายอำนวย อยู่เจริญ	ม.11 ต.บางโขมด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี	พิธีกรรมทางศาสนา	ด้านศาสนาและประเพณี



วัดสารภี

ที่ตั้ง : หมู่ที่ ๑๐ ต.บางโหนด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี

ชื่อสถานที่ : วิหารศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อเทียนชัย

ข้อมูล : หลวงพ่อเทียนชัย เป็นพระพุทธรูปที่มีความศักดิ์สิทธิ์มากในลำดับต้นๆ ของจังหวัดสระบุรี การบนบานศาลกล่าวจะได้ผล ในอดีตนั้น จะมีพระอุโบสถสร้างอยู่คู่กันมีทางเดินระหว่างกลาง ระหว่างพระอุโบสถและพระวิหาร มีวลัยรู้นคิกคนองได้นำปิ่นไปยิงนกที่จับอยู่บนหลังคาวิหาร ปรากฏว่าปิ่นไม่ลั่น แม้ทำหลายครั้งก็ไม่ได้ผล ตลอดจนมีการจุดพุทะไลให้พุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้า ถ้าไปจุดในบริเวณดังกล่าวตะไลก็จะไม่ขึ้นเป็นที่อัศจรรย์ยิ่งนักโดยเฉพาะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่พระวิหารนั้นไม่ชอบผู้ที่ดื่มเหล้า หากเผลอมาเข้าไปมักจะเจอผีทุกราย



วัดธรรมเสนา

ที่ตั้ง : หมู่ที่ ๒ ต.บางโหนด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี

อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๑.๑ กม. ใช้เวลาเดินทางตัวอำเภอประมาณ ๒ นาที

อยู่ห่างจากกรุงเทพประมาณ ๑๒๔ กม. ใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพประมาณ ๑ ชั่วโมง ๓๒ นาที

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๒๗.๘ กม. ใช้เวลาเดินทางตัวจังหวัดประมาณ ๓๖ นาที



วัดสุนทรเทพมณี(สะพานช้าง)

ที่ตั้ง : หมู่ที่ ๑ ต.บางโหนด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี

วัดสุนทรเทพมณี เป็นวัดราษฎร์ สังกัดคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย

เทศกาล/งานประจำปี



งานผักหวานป่า พุงนาเผือกหอม

จัดขึ้นช่วง : เดือนมีนาคม

สถานที่ : ลานอเนกประสงค์หน้าวัดปัญจาภิรมณ์

ภายในงานได้จัดกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่พี่น้องประชาชน เช่น การจัดนิทรรศการด้านเศรษฐกิจพอเพียง การจัดออกร้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ออกร้านของดีของดีบ้านหมอ การสาธิตประกอบอาหารคาวหวาน จากผักหวานป่าและเผือกหอม ได้แก่ ข้าวเกรียบผักหวานป่า ยำผักหวานป่า ทอดมันผักหวานป่า ทองม้วน ผักหวานป่า เผือกหอมกวน เผือกหอมทอดกรอบ เผือกหอมฉาบ เม็ดขนุนเผือกหอม เป็นต้น

ผักหวานป่าเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติขึ้นอยู่เกือบทุกภาคของประเทศไทย ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของเกษตรกรในอำเภอบ้านหมอได้มีการค้นคว้าทดลองการขยายพันธุ์ผักหวานป่าจนประสบผลสำเร็จสามารถขยายพื้นที่ปลูกในตำบลสร้างโคก ตำบลหนองบัว ตำบลบางโหนด และตำบลตลาดน้อยปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกรวม ๑,๐๐๐ ไร่เศษ ผักหวานป่าเป็นผักไร้สารพิษเป็นที่นิยมของผู้บริโภคเมื่อนำไปประกอบอาหารมีรสชาติอร่อย หวานมัน มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบ้านหมอ โดยการขยายยอดอ่อนเฉลี่ย กิโลกรัมละ ๘๐-๑๒๐ บาทแล้วแต่ฤดูกาล ยังจำหน่ายเป็นต้นพันธุ์ซึ่งทำรายได้ให้กับเกษตรกรปีหนึ่งประมาณ

๑๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้อำเภอบ้านหมอยังเป็นแหล่งปลูกเผือกหอม ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยมีพื้นที่ปลูกประมาณ ๖๐๐๐ ไร่เศษ ในพื้นที่ของตำบลโคกบ้านใหญ่ ตำบลหรรเทพ ตำบลตลาดน้อย ตำบลบางโหนด ตำบลไผ่ขวาง เผือกหอม จะมีรสชาติที่โดดเด่น มีความหอมเป็นเอกลักษณ์เนื้อชุยร่วน และเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกร ปีหนึ่งไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ล้านบาท การจัดงานในครั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับประชาชนในชุมชนเพื่ออรรถรงค์ให้คนไทยหันมานิยมบริโภคผักพื้นบ้านที่ปลอดภัยอีกด้วย





งานนมัสการรอยพระพุทธรบาท (Phra Phutthabat Homage-paying Festival)



จัดขึ้นช่วง : เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม

สถานที่ : วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธรบาท

กำหนดให้มีการจัดงานนมัสการปีละ ๒ ครั้ง ตั้งแต่วันขึ้น ๑ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ รวม ๑๕ วัน และในวันขึ้น ๘ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ รวม ๘ วัน มีการประกอบพิธีทางศาสนาโดยการทำบุญ ตักบาตร ฟังเทศน์ พร้อมนมัสการรอยพระพุทธรบาท และทำบุญขอรับเตียบ ซึ่งเตียบ ในที่นี้เหมือนเป็นการขอรับหนังสือเดินทางสู่สวรรค์ที่มีตราวัดพระพุทธรบาทประทับ

ประเพณีแห่พระเขี้ยวแก้ว (Hae Phra Khiao Kaeo)



จัดขึ้นช่วง : เดือนมีนาคม

สถานที่ : วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธรบาท

ชาวพุทธเชื่อกันว่า "พระเขี้ยวแก้ว" เป็นพระทนต์ (ฟัน) ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในช่วงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี จะมีการจัดงานของชาวอำเภอพระพุทธรบาท โดยอัญเชิญพระเขี้ยวแก้วจากพิพิธภัณฑวัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหารออกแห่ฉลอง ไปรอบเมืองพระพุทธรบาท โดยมีความเชื่อว่า หากมีการแห่ พระเขี้ยวแก้วแล้วจะสามารถบันดาลให้ประชาชนชาวพระพุทธรบาทได้รับความร่มเย็น เป็นสุข ทำมาค้าขายดี กันทั่วหน้า และเป็นการจัดงานประจำปีของอำเภอพระพุทธรบาท

มีเฉพาะในช่วงเข้าพรรษา ที่จังหวัดสระบุรีเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น และในขณะที่พระภิกษุเดินขึ้นบันไดเพื่อที่จะนำดอกเข้าพรรษาไปนมัสการรอยพระพุทธรูปที่นั่นชาวบ้านก็จะนำขันน้ำ หรือภาชนะใส่น้ำลอยด้วยดอกพิกุล นั้งร่อยูตามขึ้นบันไดเพื่อคอยที่จะล้างเท้าให้แก่พระภิกษุ ด้วยความเชื่อที่จะเป็นการชำระบาปที่ได้กระทำมาทั้งหมดสิ้นไป

ของดี ตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

ขนมกะหรี่ปั๊พ



สถานที่จัดจำหน่าย

กลุ่มอาชีพสตรีบ้านสารภี

เลขที่ ๒๘/๒ บ้านสะพานใหม่ หมู่ ๕ ตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๓๐

ติดต่อ : นางปราณี ยิ่งแหมม โทร : ๐-๓๖๒๐-๑๓๒๙

ตะกร้าถักจากเชือกกรม



กลุ่มสตรี หมู่ ๓, ๔, ๕



แผนที่
เทศบาลตำบลบางไผ่

